

tale mig om et Par Vædringsforslag, som jeg ikke har udtalt mig om før, der ere stillede af et Mindretal. Jeg skal dog, forinden jeg gaar over dertil, sige, at naar det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) antydede, at jeg med særlig Misgaaunst skulde se paa, at Missionen i New-York fik de Par Tusind Kroner — han talte Noget om onde Dine fra andre Konfessioner — er det en fuldstændig Misforstaaelse. Jeg skal sige til det ærede Medlem, at det er mig den ligeegyldigste Sag af Verden, saa ligeegyldig, at jeg hverken vil stemme for eller imod, og mit Navn findes da heller ikke under Vædringsforslaget. Jeg har kun sagt, da jeg skulde forklare enkelte Medlemmers Mening om denne Gjenstand — og den Betragtning deler jeg — at naar man vil oprette et Udvædringsagentur, bør det ikke sættes i Forbindelse med konfessionelle Forhold, det er urigtigt; men om man vil oprette Udvædringsagenter uden saadanne eller give denne Mission flere Penge, det er Altsammen Ting, som ligge udenfor min Betragtning, og som jeg ikke har nævnt med et eneste Ord. Jeg antager ogsaa, at hvis Forslaget var kommet paa den Maade, at det hverken var et Forslag, der vilde medføre betydelige Konsekventer i Retning af at gaa ind paa nye Kirkebygninger eller var motiveret af Hensyn til at oprette en Slags Hjælp for Udvædrere, men simpelt hen som Tilskud til den New-Yorkske Mission, vilde ikke et Menneffe have sagt et Ord derom, men Alle have stemt derfor, antager jeg. Jeg finder mig altsaa foranlediget ved det ærede Medlems Indledningsbemærkninger til at sige, at jeg har ikke givet Anledning til den Art Bemærkninger, aldrig har givet Anledning dertil, og jeg vilde finde det ligesaa fint, om det ærede Medlem havde negtet sig denne Indledning; men for Resten venter jeg aldrig Noget i saa Henseende af det ærede Medlem, saa det endrer mig ikke, at han ogsaa benyttede denne Leilighed. — De to andre Forslag, der ere stillede af det ærede Medlem og et andet Medlem vedrørende Universitetet og Kunstmusæet vilde jeg ikke omtale, og det af den Grund, at jeg tror, det vilde spille Tid, hvis jeg havde gjort det allerede dengang, idet det saa havde nødvendiggjort at komme tilbage til at debattere det, hvad der er ret unyttigt. Jeg har derfor opsat at udtale mig til nu, efter at de ere forklarede fra Forslagsstillernes Side, og jeg kan derfor ogsaa nu indskrænke mig til ganske i Almindelighed at gjøre de Grunde gjældende, der bære Flertallets Opfattelse med Hensyn til Spørgsmaalene, og hvorfor vi ikke kunne

slutte os dertil. Med Hensyn til Universitetets Understud er jo Forholdet det, at i 1882 enedes man i Vælleudvalget om en Affattelse, som gik ud paa, at Understudet skulde dækkes af Kapitalformuen, eventuelt ved et rentebærende, opsigeligt Laan. Denne Overenskomst blev tiltraadt af Landstinget under et bestemt Forbehold, nemlig Tilvejebringelsen af en Lov vedrørende Universitetets Formuesforhold, et Forbehold, som Folkethinget nedlagde Indsigelse imod var bindende for det, idet vi mente, at en saadan Forbring ikke kunde knyttes dertil. Ikke desto mindre har man fra begge Sider ladet Sagen staa hen, og Overenskomsten blev holdt, saalænge den kunde, saalænge der overhovedet var en Kapitalformue at afholde Udgifterne af. Nu er Forholdet det, at Kapitalformuen eksisterer ikke mere, og Overenskomsten af 1882 er altsaa udløben. Der kan ikke bygges nogen Paastand paa at blive ved den nuværende Affattelse af Universitetets Konto af Hensyn til Overenskomsten af 1882, eftersom Forudsætningen, nemlig Kapitalformuen, ikke mere eksisterer. Der bliver altsaa Spørgsmaal om at træffe en ny Ordning af dette Forhold. I den Henseende er der to Veie at gaa. Man kan enten, som Mindretallet vil, indføre den samme Ordning, der gjaldt, saalænge Kapitalformuen eksisterede, og lade denne Ordning gjælde i Fremtiden, idet man da i Stedet for at bygge Laan paa Kapitalformuen, bygger Laanet paa Universitetets faste Formue, dets faste Eiendomme, Tiender og Prioriteter og sikker sig paa denne Maade, eller man maa gaa den Veie at lade Statskassen afholde Udgifterne. Om man kan bruge ganske den samme Form som hidtil, betvivler jeg, idet Ordet „Kapitalformue“ efter min Mening saa ikke passer, men det er i alt Fald mindre væsentligt. Man kan ogsaa fortolke det saaledes, det spiller ingen Rolle. Jeg indrømmer, at begge Veie kunne følges, enten at lade Universitetet optage Laan med Prioritet i dets faste Eiendomme, de det tilhørende Tiender, Arvesæfsteafgifter, eller ogsaa kan man dække Understudet af Statskassen. Hvilken Veie man vælger, det indrømmer ogsaa Flertallet, er i og for sig ligeegyldigt. Formaålet er ikke det, at Universitetet skal staa som en uafhængig Institution ved Siden af Staten med sin egen Formue, det er forlængst forbi. Universitetet er afhængigt af Statskassen for ethvert enkelt Fremskridt, der skal gjøres, det gjælder baade om dets Budget og om dets Virksomhed. Universitetet kan ikke gjøre et eneste Skridt uden at komme til Bevillingsmagten, altsaa forsaavidt er